Obsah

Předmluva / *Dagmar Malíková* 9

Úvodem aneb K 720. výročí první písemné zmínky o Hnojníku / *Radim Jež, David Pindur* 11

V politických a správních konturách doby

K vývoji obecní symboliky Hnojníku / *Karel Müller* 25

Nástin politického a správního vývoje Hnojníku v letech 1653–1848 / *Jiří Brňovják* 31

Hnojnická obec v éře modernizace (1848–1918) / *Radek Lipovski* 35

Politický a správní vývoj Hnojníku mezi světovými válkami / *Martin Krůl* 45

Hnojník v politických a správních souvislostech doby od Mnichova k Únoru / *Martin Krůl* 61

Budování socialismu a role Hnojníku jako střediskové obce / *Martin Krůl* 79

Hnojník v polistopadové éře politických a správních změn / *Martin Krůl* 95

Zámek a jeho držitelé

Vrchnost, její statek a zámecké sídlo v Hnojníku v letech 1653–1848 / *Jiří Brňovják* 107

Beessové z Chrostiny a jejich velkostatek v letech 1848–1918 / *Jiří Brňovják* 135

Hnojnický zámek a Beessové z Chrostiny v období první republiky / *Jiří Brňovják* 163

Zámek a jeho majitelé v letech 1938–1948 / *Jiří Brňovják* 180

Osudy zkonfiskovaného zámku za socialismu / *Jiří Brňovják* 185

Ze státního statku sídlem vysoké školy / *Jiří Brňovják* 193

Hospodářské a sociální poměry

Poddaní v Hnojníku od konce třicetileté války do revoluce v roce 1848 / *Jiří Brňovják* 201

Hospodářské a sociální poměry v letech 1848–1918 / *Radek Lipovski* 221

Způsoby obživy hnojnických obyvatel a sociální situace mezi světovými válkami / *Lenka Nováková* 241
Hospodářský vývoj Hnojníku v letech 1938–1948 / *Lenka Nováková* 256
Ve stínu kolektivizace a plánového hospodaření / *Lenka Nováková* 262

Demografický a národnostní vývoj v turbulentních časech

Populační vývoj a národnostní poměry v letech 1848–1918 / *Radek Lipovski* 277
Obyvatelstvo Hnojníku a jeho národnostní profil mezi světovými válkami / *Radek Lipovski* 288

Školství a vzdělávací instituce

Vývoj školství v Hnojníku v letech 1848–1918 / *Radek Lipovski* 303
Hnojnické školy, jejich učitelé a žáci v období první republiky / *Ilona Pavelková* 327
Školství v letech 1938–1948 / *Ilona Pavelková* 347
Vzdělávací instituce v Hnojníku v dobách komunismu / *Ilona Pavelková* 351
Vývoj školství po sametové revoluci / *Ilona Pavelková* 370

Spolky, kultura a osvěta

Společenský život a první spolky v Hnojníku do roku 1918 / *David Pindur* 387
Zlatá éra hnojnických spolků v letech první republiky / *Ilona Pavelková* 397
Ke spolkové činnosti v letech 1938–1948 / *Ilona Pavelková* 404
Spolky, kulturní rozvoj a osvěta v dobách socialismu / *Ilona Pavelková* 408
Spolková činnost a kulturní organizace po roce 1989 / *Ilona Pavelková* 424

Poznámky 449
Seznam pramenů a literatury 491
Seznam zkratek 513
Resumé 515